

בתי המשפט

הפ 001244/07

בבית המשפט המחוזי בתל – אביב יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

בעניין: מזמור הפקות בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד ד. חי

המבקשת

נ ג ד

מעריב הוצאת מודיעין בע"מ (אתר האינטרנט NRG)

ע"י ב"כ עו"ד ר. פלד ו/או עו"ד י. דוד

המשיבה

פסק דין

א. מהות התובענה

בפניי בקשה למתן צו עשה, אשר יורה למשיבה להעביר לידי המבקשת את כתובת פרוטוקול האינטרנט (להלן: "**כתובת ה-IP**") של גולש ברשת האינטרנט המכנה את עצמו בשם "יודע דבר", שכתב הודעת "Talkback" (להלן: "**תגובת**") לכתבה שפורסמה באתר האינטרנט שבבעלות המשיבה, זאת מאחר ובכוונת המבקשת להגיש כנגדו תביעת לשון הרע.

ב. עובדות רלבנטיות

המבקשת הינה חברה העוסקת, בין היתר, ביבוא, מכירה והשכרה של ציוד הפקות ושידור לחברות וערוצי טלוויזיה בארץ ובעולם.

המשיבה הינה הבעלים של אתר אינטרנט בשם NRG.

ביום 30.7.06 הופיעה באתר המשיבה ידיעה תחת הכותרת "תולה את הנעליים", אשר עסקה בפרישתו של מר שכי פרנץ מתפקידו כסמנכ"ל ערוץ הספורט.

בתי המשפט

הפ 001244/07

בבית המשפט המחוזי בתל – אביב יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

במסגרת תגובות הגולשים בסיום הכתבה, הופיעה תגובת מס' 3 מאת "יודע דבר" (נספח א' לכתב התביעה), באלו המילים:

"לפרנץ יש אחוזים במזמור הפקות, שהם הקבלן הראשי של ערוץ הספורט. הוא מוציא כאילו לעצמו את העבודות ונהנה מהרווחים. גם כשהוא פורש הוא ממשיך להחזיק בזכויות ונהנה מהכסף בלי לעבוד קשה מדי".

לטענת המבקשת, בתקופה הרלבנטית לפרסום הכתבה היה ערוץ הספורט אחד הלקוחות הגדולים שלה, ומקריאת התגובת מתקבל הרושם כי לשכי פרנץ, שהיה בעל תפקיד מרכזי בערוץ הספורט, היו מניות אצל המבקשת ו/או שהוא קיבל ממנה מניות אלו ואחוזים מרווחיה, כשוכד, בתמורה לכך שערוץ הספורט יעביר אליה עבודות.

לטענתה, דברים אלו אינם אמת ונכתבו מתוך זדון וכוונה של כותב התגובת לפגוע במבקשת; משכך עומדת לה עילה להגיש כנגדו קובלנה פלילית בגין הפרסום, המהווה לשון הרע כנגדה ו/או כנגד בעליה ו/או מנהליה, כמשמעות הדבר בחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 (להלן: "חוק איסור לשון הרע"), וכן יש לה כנגדו גם עילת תביעה נזיקית בעניין זה.

המבקשת מוסיפה וטוענת, כי המשיבה התרשלה, בין היתר, בכך שלא בדקה כיאות את תוכן הביקורות שפורסמו באתרה, אפשרה את העלאת התגובת ואף לא מחקה אותה מיד, אלא רק בעקבות פניית המבקשת.

כאן המקום לציין כי בין הצדדים התנהל הליך משפטי בבית-משפט השלום בת"א ב-ת.א. 67224/06, במסגרתו תבעה המבקשת באופן ישיר את המשיבה בגין לשון הרע; ההליך הסתיים בפשרה אשר קיבלה תוקף של פסק-דין והתביעה נדחתה ללא צו להוצאות, ומבלי שהמשיבה תפצה את המבקשת.

לטענת המשיבה, יש לדחות את טענות המבקשת לפיהן היא התרשלה בכך שלא בדקה את תוכן הביקורות שפורסמו באתר ולא מחקה את התגובת מיד לאחר שעלתה, אלא רק משפנתה אליה המבקשת, וזאת משום שטענות אלה הועלו כבר במסגרת התביעה שהוגשה לבית-משפט השלום, תביעה שכאמור נדחתה.

בתי המשפט

הפ 001244/07

בבית המשפט המחוזי בתל – אביב יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

המשיבה הודיעה בתגובתה, כי קיימת חשיבות להשארת האנונימיות של גולשים המביעים דעותיהם באמצעות כתיבת תגובות, אך היא מותירה את השאלה האם התגבשו הנסיבות למתן צו אשר יורה לחשוף את כתובת ה-IP של כותב התגובות, לשיקול דעתו של בית-המשפט, כפי שהוסכם גם בהסכם הפשרה בין הצדדים.

מכאן התובענה שהוגשה לבית-המשפט ביום 3.12.07; התיק הועבר להרכב זה ביום 23.1.08, ונקבע לדיון מקדמי לתאריך 6.3.08. בדיון שהתקיים ביום 6.3.08 הודיעו הצדדים כי ניתן להגיע להחלטה על סמך כתבי הטענות שבתיק בית-המשפט.

ג. המסגרת הנורמטיבית-חקיקה ופסיקה

הסוגיה של חשיפת זהות גולשים ברשת האינטרנט לא הוסדרה עד כה בחקיקה הישראלית, אם כי ישנה התייחסות לנושא בנוסח תזכיר הצעת חוק מסחר אלקטרוני, התשס"ו - 2005 (להלן: "התזכיר"), שגובש על-ידי משרד המשפטים (פורסם באתר האינטרנט של משרד המשפטים בכתובת: www.justice.gov.il).

על-פי התזכיר (סעיף 15), חלה חובת סודיות בין ספקי שירותי האירוח והגישה, לבין מחברי המידע, בכפוף להוראת כל דין. כן נקבע, כי בית-המשפט רשאי ליתן צו למסירת מידע לזיהוי מחבר המידע במקרה שבו קיים "חשש של ממש לביצועה של עוולה או עבירה".

בינתיים ב- 14.1.08 פורסמה הצעת חוק מסחר אלקטרוני, התשס"ח-2008 (שטרם נדונה בפסה"ד הקודמים שיצויינו להלן), שגישתה לנושא דומה לתזכיר שהופץ בעבר.

ה-"אני מאמין" של הצעת החוק לענייננו נקבע בסעיף 13 להצעה כדלקמן:

"(א) ספק שירותי אינטרנט המספק שירות גישה או שירות אירוח לא יגלה כל פרט, ידיעה או מסמך שהגיעו אליו ושיש בהם כדי לזהות מפיק מידע, אלא אם כן הסכים

בתי המשפט

הפ 001244/07

בבית המשפט המחוזי בתל – אביב יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

לכך מפיץ המידע, במפורש ובכתב, או אם נדרש לכך לפי הוראות כל דין או לפי צו של בית משפט כאמור בסעיף קטן (ב).

"(ב) הוכח להנחת דעתו של בית משפט כי קיים חשש של ממש שתוכנו של מידע שהועלה לרשת תקשורת אלקטרונית או הפצתו ברשת כאמור, מהווים עוולה כלפי אדם או הפרת זכות קניין רוחני שלו, רשאי הוא, על פי בקשת אותו אדם, להורות לספק שירותי אינטרנט המספק שירות גישה או שירות אירוח, למסור למבקש פרטים שברשותו שיש בהם כדי לזהות את מפיץ המידע".

מדברי ההסבר אנו למדים כי:

"לסעיף קטן (ב) – מוצע להסמיך את בית המשפט לצוות על ספק שירותי אירוח ועל ספק שירותי גישה למסור את פרטיו של מפיץ מידע, שנטען לגביו שהוא מהווה עוולה או עבירה כלפי אדם אחר, אם הוכח להנחת דעתו של בית המשפט כי קיים חשש של ממש שתוכנו של מידע שהועלה לרשת תקשורת אלקטרונית או הפצתו ברשת כאמור, מהווים עוולה כלפי אדם או הפרת זכות קניין רוחני שלו".

אין מחלוקת שהצעת החוק אינה מחייבת, אלא יכולה להעיד על "הלך רוח" של המחוקק. מסתבר שהלך רוח המחוקק דומה בתזכיר ובהצעת החוק לגבי נשוא דיון זה. ס"ק(ב) להצעת החוק אינו דורש תנאים מקדמיים שביהמ"ש צריך לבחון אם ברצונו להורות על גילוי זהות מפיץ המידע; הסעיף אינו דורש דבר לחיזוק, או תימוכין לבקשה; הסעיף הינו סעיף "אזרחיסטי" טהור שמדבר על "עוולה כלפי אדם או הפרת זכות קניין רוחני שלו", אם כי בדברי ההסבר מצוין שהכוונה גם אם בוצעה עבירה כלפי אדם אחר. נראה כי את נושא העבירה יש "להעביר" לנוסח הסעיף עצמו, ולא להסתפק בדברי הסבר או בפרשנות תכליתית של ביהמ"ש. כל שביהמ"ש אמור לבדוק הוא, אותו חשש של ממש לביצוע העבירה.

בהיעדר חקיקה המסדירה את הסוגיה, ומשטרם יצאה הלכה מחייבת בעניין מפי בית-המשפט העליון, גיבשו בתי-המשפט מבחנים שונים בשני פסקי-דין מרכזיים שניתנו בסוגיה זו. אסקור אותם להלן:

בתי המשפט

הפ 001244/07

בבית המשפט המחוזי בתל – אביב יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

ההחלטה הראשונה ניתנה בבית-משפט השלום בירושלים בבש"א 4995/05 **פלונית נ' בזק בינלאומי בע"מ**, (פורסם בנבו, 28.2.06), על-ידי השופטת ד"ר מ' אגמון-גונן (להלן: "**פרשת פלונית**").

בפרשת פלונית נדון מקרה בו פרסמו שני גולשים השמצות אישיות משפילות נגד עובדת מדינה בכירה ובתה הקטינה בת השנה, כולל טענות לגבי זהותם האמיתית של הוריה הביולוגיים של הקטינה ומנהגיה המיניים של העובדת.

לאחר סקירה מקיפה של המשפט המשווה ושל פסיקת בתי-המשפט בארץ לעניין ההתערבות ברשת האינטרנט, ולאחר דיון בחשיבות חופש הביטוי והאנונימיות ברשת, קבע בית-המשפט כי האזיון הראוי הוא להורות על חשיפת זהות הגולשים רק מקום בו העולה האזרחית מקימה גם עבירה פלילית לכאורה, לפי חוק איסור לשון הרע, כדלקמן:

"אני סבורה, כי לעניין גילוי שמות הגולשים, רק במקרים מהסוג האחרון, כלומר רק במקרים בהם עשויה לקום אחריות פלילית, יש להגביל את חופש הביטוי של הגולש באינטרנט, וליתן לניזוק סעד בדמות חשיפת שמו של הגולש. במקרים בהם לא עשויה לקום אחריות פלילית, לא ראוי בשל כל הטעמים שפורטו לעיל, להגביל את חופש הביטוי של הגולש, ולחשוף את שמו. קביעה זו עולה בקנה אחד עם מגמת הפסיקה, אשר נהגה להגביל את חופש הביטוי באינטרנט, כאשר נפגע אינטרס הציבור או שלום הציבור...כאשר מדובר בבקשה לחשוף את שמותיהם של גולשים מסוימים, אין זה אפשרי, ואף אין זה ראוי או צריך להכריע לגופו של עניין בשאלת התקיימותה של לשון הרע, והאם אותה לשון הרע עולה כדי עבירה פלילית, אם לאו. לאור עלינותו של חופש הביטוי באינטרנט וברוח תזכיר הצעת החוק, יש לבחון האם קיים חשש ממשי להתקיימותה של העבירה הפלילית..."

באותו מקרה בית-המשפט סבר כי עולה חשש ממשי לקיומה של עבירה פלילית של לשון הרע, ולכן נענה לבקשה למתן צו לחשיפת זהות גולשי האינטרנט לצורך הגשת תביעת לשון הרע כנגדם.

(בעקבותיה הלכו גם ההחלטות שניתנו בבש"א (חי') 5478/06 **ק.אס.פי מחשבים בע"מ נ' ברק אי.טי.סי. (1995) החברה לשירותי בזק בינלאומיים בע"מ** (פורסם בנבו, 13.8.06); בש"א (חי') 1238/07 **מור נ' ברק 013 שירותי אינטרנט בע"מ** (פורסם בנבו, 12.2.07)).

בתי המשפט

הפ 001244/07

בבית המשפט המחוזי בתל – אביב יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

מאידך, בפסק-הדין שניתן על ידי השופט י' עמית בבית-המשפט המחוזי בחיפה בבר"ע 850/06, 1632/07 מור נ' ידיעות אינטרנט מערכות אתר YNET-מערכת הפורומים, (פורסם בנבו, 22.4.07) (להלן: "פרשת מור"), אומצה גישה שונה.

שם נדון מקרה של פרסומי תגובות גולשים במסגרת פורום נטורופתיה באינטרנט ביחס למבקש, שהינו מטפל אלטרנטיבי בתחום הרפואה המשלימה, המתמחה בעיקר בבעיות עור. חלק מהתגובות כלל הבעות דעה שלילית לגבי טיב השירות או הטיפול שניתן על-ידו, וחלקן האחר נגע למשלח ידו ולכישוריו כמטפל וכלל השמצות אישיות כגון "גנב" ו"שרלטן".

לעניין חשיפת כתובות הגולשים, סבר השופט עמית כי המבחן שנקבע בפרשת פלונית הוא מבחן צר יתר על המידה; הוא ציין כי על-פי התזכיר, המבחן למתן צו הינו: "חשש של ממש לביצועה של עוולה או עבירה", ולא רק במקרה של חשש לביצועה של עבירה פלילית, ולדידו ניתן להיעזר בכך כגישה אפשרית של המוחקק לסוגיה.

מסקנתו היא, שכדי שתיחשף כתובתו של גולש יש להראות, בראש ובראשונה, כי למבקש היתה עומדת זכות תביעה כנגד המפרסם לו זהותו היתה ידועה לו, אולם לגישתו יש להוסיף "דבר מה נוסף", זאת במטרה להתמודד עם החשש מ"אפקט מצנן", קרי מצב בו תיגרם הרתעת יתר וגולשים יימנעו מלהביע את דעתם מחשש שימצאו עצמם נחשפים ונתבעים בבית-המשפט.

השופט עמית הציע שורה של מבחנים לקיומו של אותו דבר מה נוסף שיאפשר לדון בחשיפת פרטי הגולשים, כגון: מידת תום הלב של המבקש; סיכויי תביעה טובים - האם הביטוי הפוגע חרג מגדר הבעת דעה מותרת ועשוי להוות לשון הרע מבלי שתעמוד לנתבע ההגנה של הבעת דעה; זהותו של מי שנפגע מן הפרסום – אם הינו אדם פרטי או דמות ציבורית; האם יש עניין לציבור בפרסום; עוצמתו של הביטוי הפוגע; משך הפרסום; טיבו של האתר בו פורסם הביטוי הפוגע; המשקל שקורא סביר יתן לפרסום הפוגע; והתועלת שתצמח מחשיפת פרטי הגולש לעומת הנזק שעלול להיגרם מהחשיפה.

השופט עמית הוסיף והציע תנאים מקדמיים טרם יורה בית-המשפט על חשיפת זהות גולש, ובין היתר: על המבקש לנקוט צעדים מטעמו לחשיפת זהותו של אותו אנונימי, ולכל הפחות קריאה באותו פורום או אתר לגולש להזדהות בשמו, תוך ציון העובדה שהמבקש עומד להגיש בקשה

בתי המשפט

הפ 001244/07

בבית המשפט המחוזי בתל – אביב יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

לעניין זה; וכן גם צירוף טיוטת כתב תביעה בעילה הנטענת, כדי להוכיח את תום ליבו בבקשת הגילוי (פסקה 15 לפסק-דינו).

יצוין, כי בפרשת מור נמנע השופט עמית מלהורות על חשיפת פרטיו של הגולש משום השינוי באקלים המשפטי והסטייה מהמבחנים בפרשת פלונית, לעניין חשיפת פרטי גולש אנונימי באינטרנט, ולפיכך קבע כי הקווים המנחים שהותוו על ידו יחולו מכאן ואילך.

בפסק-דין נוסף שניתן על-ידי השופטת אגמון-גונן ב-ה"פ (ת"א) 541/07 עו"ד סבו נ' ידיעות אינטרנט (שותפות רשומה), (פורסם בנבו, 11.11.07) (להלן: "פרשת סבו"), קבע בית-המשפט:

"המבחן הקבוע בתזכיר של "חשש ממשי לביצוע עבירה או עוולה" הוא כללי ומקל יתר על המידה. מבחן זה מקל עם המבקש חשיפה. אמנם מידת ההוכחה הנדרשת, קיומו של חשש ממשי, היא מידת הוכחה גבוהה יחסית במשפט האזרחי. יחד עם זאת, די בהוכחת אותו "חשש של ממש" כדי להורות על חשיפת שמות הגולשים, ולא נדרש להוכיח כי קיים אינטרס כלשהו בחשיפת שמו של הגולש מעבר לאינטרס של הרצון לתבוע אותו בגין העוולה...".

ובהמשך:

"הכוונה היא שבית המשפט יאזן בין האנונימיות החשובה לרשת, בעיקר לעניין חופש הביטוי והעברת מידע לבין זכותו של הנפגע. כך, אם בצע אדם עוולה, וקיימות ראיות לכאורה להוכחת טענה זו ברמת הסתברות גבוהה (של "חשש של ממש"), לא יוכל להסתתר מאחורי מסך עלטה, אף אם אין "יסוד נוסף" כפי שקבע השופט עמית בהחלטתו האחרונה. כל עוולה בכל מצב.

סבורה אני כי יש מקום להפריד בין חשש לביצוע עבירה פלילית, לבין חשש לביצוע עוולה, וייתכן כי יש מקום לאבחן בין עוולות שונות... יש להקל בחשיפת זהות גולשים, כאשר מדובר בעבירה פלילית, ולקבוע מבחנים לחשיפה בכל הנוגע לעוולות. ייתכן כי לעניין עוולות אזרחיות יש לקבוע פרוצדורות שעל המבקש גילוי יהיה לעמוד בהן, כפי שקבע השופט עמית בפרשת רמי מור".

בתי המשפט

הפ 001244/07

בבית המשפט המחוזי בתל – אביב יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

באותו מקרה, במסגרת פורום העוסק בקרית אונו, העלה אחד הגולשים חשדות חמורים כלפי המבקש - עו"ד סבו, איש ציבור אשר כיהן בעבר כחבר מועצת העיר והעמיד עצמו לבחירה לראשות עיריית קריית אונו.

השופטת אגמון-גונן ציינה, כי כאשר מדובר בחשיפת שחיתויות, לכאורה, של איש ציבור, אזי ככלל, אין לאפשר חשיפת פרטי גולשים ויש להעדיף את חופש הביטוי והאנונימיות בנושאים פוליטיים ובעניינם של נבחרי ציבור. היא הוסיפה וציינה, כי גם בפרשת מור קבע השופט עמית, שבמקרים כאלו יש להחמיר בתנאים, בשל החשש מאפקט מצנן בו ימנעו אנשים מחשיפת שחיתויות.

יש לציין עם זאת, שהשופטת אגמון-גונן שבה וחזרה בפרשת סבו על עמדתה, לפיה כל עוד אין חקיקה הקובעת אחרת, יש למעט בהתערבות מדינתית ולהשאיר אותה למקרים חריגים וקיצוניים בהם העוולה האזרחית מקימה עבירה פלילית לכאורה על-פי חוק איסור לשון הרע; וכך היא קובעת:

"לסיכום, יינתן צו לחשיפת זהות גולש באינטרנט בטענה שפרסם דברי לשון הרע כאשר מהפרסום עולה לכאורה כי הדברים שנאמרו מהווים עבירה פלילית לפי חוק איסור לשון הרע. בנוסף על המבקש להראות כי ניסה לפנות לגולש באותו אתר או פורום, להודיע לו על רצונו להגיש נגדו תביעה, ולבקש ממנו לחשוף את זהותו".

ראה פסקי-דין נוספים של בתי משפט השלום, באותה רוח: ת.א. (ת"א) 61825/07, בש"א 178590/07 **מנסור נ' חלבי**, (פורסם בנבו, 14.1.08); ת.א. (ת"א) 14303/08, בש"א 152863/08 **"רבקה פלח-חנות בייבי פלוס" נ' דוקטורס-אתר אינטרנט**, (פורסם בנבו, 12.2.08); ת.א. (ראשל"צ) 4470/07 **ברלומנפלד נ' GOOGLE INC** (פורסם בנבו, 25.11.07).

הנה כי כן, משתקפות בפסיקה שתי מגמות עיקריות ושונות ביחס לסוגיה נשוא דיונו: המגמה המשתקפת מפסיקתה של השופטת אגמון-גונן, לפיה יש להורות על חשיפת פרטי הגולש האנונימי מקום בו תוכן הפרסום יכול להקים אחריות פלילית בגין לשון הרע; מגמה זו נותנת משקל מייצג ומכריע הן לחופש הביטוי על גווניו השונים, וכן לאנונימיות המאפשרת גווניו אלה.

בתי המשפט

הפ 001244/07

בבית המשפט המחוזי בתל – אביב יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

לעומתה קיימת המגמה של השופט עמית, לפיה די להראות כי למבקש עומדת זכות תביעה כנגד המפרסם לו זהותו הייתה ידועה וכי יתקיימו נסיבות נוספות המהוות "דבר מה נוסף", כדי לאפשר את הגילוי, הן בתחום הפלילי והן בתחום האזרחי. זו מגמה שאם ננסה לאבחנה נאמר: הכל מותר, הרשות נתונה כל עוד היא אינה פוגעת מבחינה פלילית ו/או אינה גורמת נזק מבחינה אזרחית, - ל"שכן".

ד. ישום משפטי - רמת העיקרון

הקו שמנחה את המחוקק בהצעת חוק מסחר אלקטרוני (צוטטה לעיל), הוא שהתקשורת האלקטרונית נהנית ממידת חופש מוגברת, ומאפשרת נגישות למידע, לידע, למסחר, לדיון פוליטי תוסס, ולהחלפת דעות בכל הנושאים, באופן מקוון, בזמן אמת, וללא מורא. הטבע האנושי הוכיח את עצמו, שאנונימיות מוחלטת עלולה לגרום גם לזרימתו של רוע, רצון להזיק, וניסיון להחליף את הדיון מגופו של עניין, לדיון בגוף או בגופה עצמם. המחוקק היה ער לכך וקבע את נקודת האיזון בין זרימת מידע חופשית לבין הגנה על הכבוד, הקניין הרוחני והפרטיות בס' 13(ב) להצעה, בכך שאפשר לביהמ"ש לשרש את הרוע, תוך הבנה ודגש שדיון מעין זה צריך להיות ענייני ו-נקי.

ביטוי המפתח לניקיון הדיון הציבורי הן בלשון החוק והן בדברי ההסבר החוזרים לעניין זה, הוא: **"חשש של ממש"**, לביצוע עוולה או פגיעה בקניין הרוחני. הדרך לפרש ביטוי זה היא כי אם על פני הפרסום, קיימת עילת תביעה לצד שרואה עצמו נפגע, יש בכך כדי לגרום לביהמ"ש להורות למסור את פרטי מפיץ המידע. מה צריך להיות "החוזק" המשפטי של אותה עילת תביעה?

המושג: "חשש ממשי" אינו בגדר הוודאות הקרובה, והוא גבוה יותר, מבחינה ראייתית, מהחשש הסביר (ר' מ"ח 7929/96 **אחמד קוזלי ו-4 אח' נ' מדינת ישראל**, פ"ד נג(1) 529, עמ' 565-566). מצב זה הולם יותר להשוותו ל"אפשרות הממשית" (ע"פ 1998/94 **דני בראון נ' מדינת ישראל**, פ"ד מח (3) 622, 623).

בתי המשפט

הפ 001244/07

בבית המשפט המחוזי בתל – אביב יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

ומכאן, שבדיקת עילת התביעה צריכה לעבור את הסף של ה"חשש הסביר", אך אינה נדרשת לענות על קריטריונים מחמירים של רמת וודאות קרובה, אלא עליה להיות ברמה השווה לאפשרות ממשית, על מנת לאמת את החשש הממשי של ביהמ"ש היושב לדין. ניתן להשוות את רמת ה"חשש הממשי", לדרישה בתביעה ייצוגית מהתובע הייצוגי הפוטנציאלי, שישכנע את בית המשפט, במידת הסבירות הראויה, כי הוא ממלא אחר כל הדרישות והתנאים הקבועים בחוק, לרבות קיומה של אפשרות סבירה שהתובענה תוכרע לטובת הקבוצה (ר' ע"א 2967/95 מגן וקשת בע"מ נ' טמפו תעשיות בירה בע"מ, פ"ד נא(2) 312); וכן רע"א 4474/97 טצת נ' זילברשץ, פ"ד נד(2) 577).

ואם נעשה שימוש באמות מידה אזוריות נאמר, שזה הרף העליון של הוכחה לכאורה.

כפי שצינתי קודם, אין תנאים מקדמיים להפעלת סע' 13(ב) לעיל וגם לא נראה לי שיש בכך צורך.

השיח הציבורי, יכול להיות שוטף ואנונימי, כל אימת שהוא ענייני; ברגע שהבמה האלקטרונית הופכת לזירת אגרוף בבוץ, צריך המתפלש בבוץ להבין ולהפנים שאם זרק בוץ על מאן דהוא ובכך לכאורה יש עבירה או עילת תביעה בנזיקין או בקניין רוחני, זכאי אותו נפגע לדעת מיהו זורק הבוץ, ולהחליט מה לעשות במידע זה לאחר מכן עפ"י שיקול דעתו. אין זה סוד, שגם בסיטואציות "גלויות" לא תמיד נפגעים לכאורה או שלא לכאורה מגישים תביעה כנגד הפוגע.

הזכות והכוח מה לעשות במידע הם אצל הנפגע, ויש צורך לשמור על משוואה זו, בבחינת: **"לא יצא החוטא נשכר"**.

במובן זה, נראה שהגישה צריכה להיות לפי אמות המידה של חוק חופש המידע, במובן זה, שלמבקש יש זכות לקבל מידע, ויש לו כוח להחליט לאחר מכן איזה שימוש, אם בכלל, לעשות בו. ודוק: משגרסתי שהנפגע (למשל בנזיקין) הוא מי שיש לו עילת תביעה לכאורה, אזי דרך משקפיים אלה המיושמות על עילת התביעה הרלבנטית, יובאו כמובן בחשבון גם המבחנים הגורמים לשכלול עילת התביעה, ואשר חלקם מסווג ע"י עמיתי השופט עמית כ"דבר מה" או תנאים לגילוי זהות מפיץ המידע.

לצורך שלימות התמונה רק אדגיש, שתום הלב שבדרך כלל הינו שחקן חשוב בשיטת המשפט שלנו, אינו בהכרח כזה במקרה הנוכחי. גם אדם שאינו תם לב, זכאי שלא יפגעו בכבודו, וזכאי להחליט בסופו של יום, מה הוא עושה עם המידע שהגיע לידי אודות שמו של הפוגע לכאורה.

בתי המשפט

הפ 001244/07

בבית המשפט המחוזי בתל – אביב יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

מכאן שהצעת החוק ליברלית יותר מהפסיקה הקיימת עד היום. נראה לי, שלא אטעה, אם אומר שכוונתה היא ביחד עם מתן אפשרות דיון אנונימי בכל תחום שהוא, לגרום לכך שהשיח הציבורי יהיה ענייני, תכליתי, בוטה אולי, אבל נקי ללא ביצוע עבירות או עוולות.

לכן, הפועל היוצא הוא שבית-המשפט יתערב ויורה לגלות את שם מפיק המידע, כאשר נעשה שימוש לרעה באנונימיות ברשת, שימוש המהווה לכאורה על פניו עוולה בנזיקין, ולא רק מקום בו קיים חשש ממשי לביצועה של עבירה פלילית כפי שנקבע בפרשת פלוגיט.

ה. ישום פרטני - בחינת הפרסום במקרה דנן

בתגובת שכתב "יודע דבר" הוא מייחס למבקשת, למעשה, מתן שוחד למר פרנץ, בעת ששימש בתפקיד סמנכ"ל תפעול והפקה בערוץ הספורט וגם לאחר פרישתו, בתמורה לכך שהוא ידאג שיימסרו לה עבודות לביצוע עבור ערוץ הספורט.

פרסום זה נוגע ישירות למשלח ידה, למקצועה ולמקור פרנסתה של המבקשת;

הוא נעשה באתר אינטרנט ידוע ומוכר בציבור הרחב, בעל חשיפה רחבה מבחינת מגוון הגולשים בו. האתר מפרסם כתבות חדשותיות ואחרות בתחומי עניין שונים, כגון כלכלה, תרבות, בריאות וכיו"ב, כאשר הפרסום הספציפי הזה נעשה בתגובה לכתבה בתחום המסווג כ"ברנז'ה – מדיה" (נספח א' לכתב התביעה).

הפרסום עצמו אינו מנומק, אך הכותב מתבטא באופן נחרץ, שחורג לכאורה מהבעת דעה, עמדה, או העלאת חשדות למעשים שבוצעו לכאורה. הקורא מקבל רושם ברור שמדובר בקביעת עובדות ובממצאים בדוקים ממקור "יודע דבר".

יודגש עוד, שהכותב קובע בתגובתו, כי המבקשת ממשיכה כביכול במתן השוחד בדמות אחוזים למר פרנץ, גם לאחר פרישתו מערוץ הספורט – כלומר ציון עובדות "מוסמכות" עד עצם היום הזה.

בתי המשפט

הפ 001244/07

בבית המשפט המחוזי בתל – אביב יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

בנסיבות אלה אני סבורה שמבחינת תוכן הביטוי וסיכווי התביעה, קיימת למבקשת עילת תביעה לכאורה לפי חוק איסור לשון הרע לו היתה זהות הכותב ידועה לה. התרשמתי מכתבי הטענות שהמבקשת הגישה תביעתה בתום לב, שלא מתוך שימוש לרעה בהליכי בית-משפט, ומכל מקום גם לא נטען אחרת על-ידי המשיבה. כאמור, הביטוי הפוגע אינו בבחינת הבעת דעה מותרת, אלא הוא עלול להיות לשון הרע מבלי שתעמוד לכותב, ההגנה של הבעת דעה; ודוק: אין לדרוש מהמבקשת להראות שהכותב לא יוכל להעלות בתשובה לתביעה טענת הגנה של ממש.

בנוסף, אין מדובר בביטוי פוליטי-ציבורי, לגביו ישנה אולי הסכמה בפסיקה שיש "להכביד" על מסירת פרטים של גולשים, כאשר מדובר בחשיפת שחיתויות לכאורה של איש ציבור או מועמד לבחירות למשרה ציבורית. בענייננו, המבקשת אינה אישיות ציבורית, ועסקין בביטוי שניתן לסווגו כמסחרי-עסקי אשר לגביו, בהשוואה לביטוי פוליטי-ציבורי, התנאים לחשיפת זהות גולשים צריכים להיות פחות מחמירים.

מבחינת עוצמתו של הביטוי הפוגע, המטען הערכי שבו, ופוטנציאל הפגיעה במבקשת:

אמנם השפה שבה השתמש כותב התגובות אינה מתלהמת או קיצונית, אולם המסר הברור הוא שהכותב מייחס למבקשת מתן שוחד ו"משחק מכור" בקבלת עבודות מערוץ הספורט. יש לקחת בחשבון אפשרות לפגיעה או לפחות לחשש לפגיעה, בהמשך ההתקשרות בין המבקשת לבין ערוץ הספורט, בהיעדר אפשרות שלה להפריך את ההאשמות שהועלו כלפיה, בשל התדמית העלולה לדבוק בה של התנהלות עסקית בלתי כשרה; פוטנציאל הפגיעה קיים לא רק ביחס לערוץ הספורט אלא בכלל בפלח השוק העסקי בו היא פועלת.

אין מדובר בתגובה שפורסמה בפורום מצומצם, או באתר מקומי, אלא באתר המכסה תחומי עניין נרחבים, ומטבע הדברים פוטנציאל החשיפה לביטוי פוגע באתר מעין זה הינו רחב.

מה הנזק שנגרם למבקשת עקב הפרסום?

בתי המשפט

הפ 001244/07

בבית המשפט המחוזי בתל – אביב יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

לא הועלתה טענה מצד המבקשת לכך שהפרסום נשוא בקשתה חזר על עצמו מעבר לאותה תגובת לכתבה, ומכאן יש להניח כי מדובר בפרסום חד פעמי שאינו שיטתי. כפי שעולה מתצהיר מנכ"ל המבקשת, פנתה המבקשת במכתב דרישה אל המשיבה ביום 9.8.06, כ- 10 ימים מיום פרסום התגובת באתר בתאריך 30.7.06, בטענה כי התגובת מהווה לשון הרע כלפיה; המשיבה טוענת כי היא פעלה מיידית, לאיתור התגובת ולהסרתה מהאתר. העוולה של איסור לשון הרע אינה דורשת הוכחת נזק כתנאי לפיצוי (ר' ס' 1 להגדרת תאגיד כגוף שחוק איסור לשון הרע חל עליו; וכן ס' 7א(ב) שאינו דורש הוכחת נזק כתנאי לחיוב בעוולת לשון הרע).

הפרסום לא נכתב בלשון עילגת, אין בו שגיאות כתיב. הוא כתוב בלשון רהוטה ומשכך ניתן לייחס מתן משקל רב יותר לתוכן ביטוי שכזה בעיני הקורא הסביר.

עוד יצוין בהקשר זה, כי לטענת המבקשת היא עשתה כמיטב יכולתה על מנת לאתר את כתובת המשתמש של כותב התגובת, וכן ליידע אותו בדבר הנזק שגרם לה, לרבות פרסום הבהרה של המשיבה, לפיה האתר אינו עומד מאחורי פרסום התגובת וצר לו על כל פגיעה ככל שנגרמה למבקשת. המשיבה הודיעה כי היא מותירה את ההכרעה האם להיעתר לבקשה ולהורות על מתן צו כלפיה, - לשיקול דעת בית-המשפט.

לסימו של דיון:

נוסח סעיף 13(ב) להצעה לעיל מאזן באופן מידתי בין שיח ציבורי שוטף וענייני תוך כדי הגנה על הפרטיות ועל הכבוד.

לאור כל האמור לעיל אני נעתרת לבקשה ומורה כדלקמן:

ניתן בזאת צו המופנה אל המשיבה ומורה לה לחשוף בפני המבקשת, בתוך 30 יום ממועד מתן פסק-הדין, את זהותו וכתובת ה-IP של הכותב שכינה עצמו "יודע דבר" ופרסם את תגובת מס' 3 לכתבה "תולה את הנעליים" שפורסמה באתר המשיבה ביום 30.7.06. בנוספות, אין צו להוצאות.

בתי המשפט

הפ 001244/07

בבית המשפט המחוזי בתל – אביב יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

ניתן היום 20.3.08, בהיעדר.

המזכירות תמציא עותק פסק-דין זה, בהמצאה כדיון, לב"כ הצדדים.

ד"ר דרורה פלפל, שופטת

ס.נשיא